

[Holger K. Nielsen]

(Dagsordensforslag nr. D 25).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Birte Weiss (S):

Der er to floskler, som har hærget den danske kulturdebat her i de seneste år.

Den ene er den, der lyder, at kultur er nødvendig, specielt i en krisetid. Hvis man tager det for pålydende, er det efter vores opfattelse en lidt naiv eller enfoldig placering af kulturen lige præcis dér, hvor den ikke hører hjemme, nemlig som lidt krymmel på tilværelsen for folk, der nu engang har det svært, sådan at de glemmer deres barske hverdag. Jeg vil godt sige, at bag den holdning gemmer sig nok det, som vi kan kalde et kollektivt svigt fra alle partier i Folketinget. Der har været alt for lidt interesse for og alt for lidt økonomisk offervilje i forhold til at lade kreativiteten og kulturen komme til at spille en stærkere rolle under opbygningen af velfærdssamfundet, og det bødes der faktisk for i dag.

Det er i erkendelse af denne fælles fejltagelse, dette fælles svigt, at vi i Socialdemokratiet nu ser i øjnene, at det er nødvendigt at satse mere massivt på kunsten og kulturen. Og det er baggrunden for det forslag, vi har stillet om, at man over en 4-års-periode skal lade samfundet gå mere massivt ind og støtte flere kulturformål, og at man over en 4-års-periode skal lade statens kulturbudget stige med 50 pct. Og det er for vores vedkommende ledsaget af en opfordring til kommuner og amter om at gå hen og gøre ligeså.

Den anden floskel, som vi meget tit støder på i kulturdebatten, er den, der lyder, at hvis vi ikke passer på, vil dansk sprog og dansk kultur blive løbet over ende af EF's indre marked, men i udpræget grad også af USA's ydre. I de meget bekymredes fantasi har man en fornemmelse af, at det er den bayriske landmand, den nyrige italiener, den franske intellektuelle og - ikke mindst - den meget tv-ædende amerikaner, som slår sig sammen og bliver en slags kulturimperialistisk hær, som det for en sikkerheds skyld er nødvendigt at hejse vindebroen for, sådan at de ikke skal komme til at forpeste de rene danske sind.

Det er selvfølgelig sat lidt på spidsen, som jeg skildrer det her, men når jeg gør det, er det for at understrege, at Socialdemokratiet ikke deler denne store angst for kulturpåvirkning. Egentlig synes vi også, at der er grædekoner nok i kulturdebatten. Vi er faktisk ikke særlig bekymrede for, at den danske egenart og det danske sprog vil komme til at lide stor skade, for det er vel sådan, at den danske egenart netop er blevet til under en stadig påvirkning fra det øvrige Europa.

I Socialdemokratiet vedkender vi os arv og gæld til det Europa, som i virkeligheden både politisk og kulturelt har givet os alle byggeklodserne til det moderne velfærdssamfund. Vi har fået demokratiet fra Europa, vi har fået humanismen fra Europa, og jeg vil tillade mig at sige, at vi faktisk også har fået socialismen fra Europa - efter vores opfattelse endnu ikke i tilstrækkelig grad, men kommer tid, kommer råd.

Ingen af delene er noget, vi selv har fundet på i Danmark. Vi har fået disse grundlæggende strømninger udefra, men vi har givet dem vores egen version. Vi har samlet disse byggeklodser på vores egen manér, sådan at resultatet af det er blevet specielt dansk, men også specielt nordisk.

Og dette være så sagt for at understrege vores udgangspunkt i debatten her i dag. Det er nemlig meget positivt over for kultursamarbejde. Det er så positivt, at vi ville finde det for snærende og alt for begrænsende, hvis kulturen skulle bindes op i nogle særlige EF-traktater eller bindende aftaler. I øvrigt er der endnu ikke nogen, der har kunnet argumentere overbevisende for, at EF skulle overtage nogen kompetence på kulturområdet. Man kan spørge: Hvorfor i alverden skulle der laves særlige samarbejdsregler for de 12 medlemslande, når det både praktisk og principielt er sådan, at alle redskaber allerede er til stede for, at samarbejdet kan fungere? Hvorfor skal det være sådan, at der bliver lagt op til nogle nye samarbejds-mønstre, når det, vi ønsker, er, at det skal foregå på kryds og tværs? Hvorfor i alverden skulle man gå hen og lave nogle meget snævre bånd i EF, som var styret af EF, når det, der er brug for, er nogle dynamiske og vekslende samarbejdsformer, som også kan samle en lang række af de ting, der sker uden for EF, men i det europæiske samarbejde og også på kulturområdet?